

**Eco-effects
Bestemmingsplan Florence
Nightingalepark
te Den Haag**

**Opdrachtgever
Dienst Stedelijke
Ontwikkeling,
Gemeente Den Haag**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

—
Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl
—

**Eco-effectscan
Bestemmingsplan Florence
Nightingalepark
te Den Haag**

**Opdrachtgever
Dienst Stedelijke
Ontwikkeling,
Gemeente Den Haag**

Datum: 16 juli 2012
Rapportnr: 212066/AQT301 FF/TG
Status: concept rapportage

COLOFON

Titel : ***Eco-effectscan Bestemmingsplan Florence Nightingalepark te Den Haag***

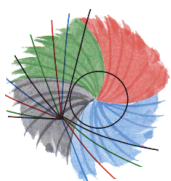
Opdrachtgever : ***Dienst Stedelijke Ontwikkeling, Gemeente Den Haag***

Planteam

Planmanager : ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : M.H.M. Groenewegen MSc
Auteur : M.H.M. Groenewegen MSc

Kwaliteitsborging : M.A. Pols MSc

Projectnummer : ***212066***

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring planmanager	Goedkeuring kwaliteitsborger
16 juli 2012	concept		

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Leeswijzer	2
1.4	Verantwoording	2
2	METHODE.....	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Planbeschrijving	3
2.3	Beoordeling beschermde natuurgebieden	3
2.4	Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	3
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	4
3	PLANGEBIED.....	6
3.1	Ligging	6
3.2	Planwijzigingen	6
3.3	Gebiedsontwikkelingen	6
3.4	Bestaande situatie.....	7
4	RESULTATEN ECO-EFFECTSCAN	9
4.1	Beschermde natuurgebieden.....	9
4.2	Wilde planten	9
4.3	Vogels	9
4.4	Grondgebonden zoogdieren	10
4.5	Vleermuizen	10
4.6	Amfibieën en reptielen	10
4.7	Vissen.....	10
4.8	Overige beschermde soorten	10
5	CONCLUSIE EN MAATREGELEN	11
5.1	Beschermde natuurgebieden.....	11
5.2	Beschermde soorten	11
5.3	Maatregelen ten behoeve van gebiedsontwikkelingen	12
6	REFERENTIES	13
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER EN BELEIDSKADER	14
BIJLAGE 2	PLANGEBIED	16
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	18
BIJLAGE 4	INVENTARISATIELIJST	20

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Om de Gebiedsontwikkeling Escamplaan-Leyweg mogelijk te maken beoogt Gemeente Den Haag het bestemmingsplan Florence Nightingalepark te wijzigen. Voor deze planwijziging en gebiedsontwikkeling dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van Gemeente Den Haag uitgevoerd.

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of de bestemmingsplanwijziging in strijd zou kunnen zijn met de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet of de Ecologische Hoofdstructuur in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt en wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving. Voor de vigerende wetgeving zie Bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het projectgebied beschreven. De resultaten van de inventarisatie en de te verwachten effecten worden in hoofdstuk 4 beschreven. In hoofdstuk 5 volgen de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het projectgebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het plan op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het plangebied onvoorspelbaar ontwikkeld. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de natuurwetgeving in het bestemmingsplan wordt geborgd.

2.2 Planbeschrijving

De bestemmingsplanwijziging wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde aanpassingen omschreven. Aansluitend worden de locaties met beoogde gebiedsontwikkelingen weergegeven.

2.3 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartdatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden in de Natuurbeschermingswet en in de Ecologische Hoofdstructuur. In bijlage 3 wordt de ligging van beschermde natuurgebieden nabij het plangebied weergegeven. Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 1 km van het plangebied gelegen zijn, wordt de wettelijke status beschreven en wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

2.4 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie Bijlage 1. In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 1. Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevergd kan worden; Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten; Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren; Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren; Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen uit o.a. www.waarneming.nl wordt een lijst samengesteld van tabel 1, 2 en 3-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. De lijst met beschermde soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is. De inventarisatielijst wordt opgenomen in Bijlage 4 en dient als onderbouwing van de effectbeoordeling voor (potentieel) voorkomende soorten.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. In tabel 1 is een niet-limitatieve lijst van te beoordelen biotoopkenmerken weergegeven. Tijdens het locatiebezoek waargenomen beschermde soorten worden eveneens genoteerd.

Tabel 1. Beoordeling geschiktheid biotoop per soortgroep (niet limitatief)

Soortgroep	Biotoopkenmerken	Relevante biotoopfunctie
Planten	Vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, voedselrijkheid, begroeiing watergang, etc.	Standplaats
Vogels	Vegetatiestructuur, boomholten, holten onder dakpannen of in gebouwen, etc.	Vaste verblijfplaats of voortplantingslocatie c.q. nest
Reptielen en grondgebonden zoogdieren	Droge biotoop: vegetatiestructuur, bodemtype, vochtigheid, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats
Vleermuizen	Vegetatiestructuur, holten in bomen of in gebouwen, lijnvormige elementen, etc.	Vaste verblijfplaats, vliegroute, foerageergebied
Amfibieën	Vegetatiestructuur, begroeiing, doorzicht en uitklimbaarheid watergang, beschutting, etc.	Vaste verblijfplaats, migratieroute
Vissen	Vegetatiestructuur watergang en oevers, sliblaag, doorzicht, etc.	Vaste verblijfplaats
Overige soorten	Alle bovenstaande kenmerken, etc.	Vaste verblijfplaats

De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig; de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFF.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de gebiedsontwikkelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie. Zie tabel 2 voor een niet-limitatief toetsingskader per soortgroep.

Tabel 2. Toetsing handelingen per soortgroep (indicatief en niet limitatief)

Soortgroep	Bovengrond Vergraven/ Kiepelen/ Verwijderen	Watergang Dempen/ Vergraven	Behouwing Slopen/ Renoveren	Bomen Kappen/ Snoeien	Toetsing gericht op
Planten	X	X	X		Verlies standplaats
Vogels	X	X	X	X	Verlies of verstoring nest
Grondgebonden zoogdieren	X			X	Verlies of verstoring verblijfplaats
Vleermuizen	X	X	X	X	Verlies of verstoring verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied
Amfibieën	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Reptielen	X				Verlies of verstoring verblijfplaats
Vissen		X			Verlies of verstoring verblijfplaats
Overige soorten	X	X			Verlies of verstoring verblijfplaats

X = toetsing van de handeling op overtreding van verbodsbepaling of de zorgplicht

Per soortgroep worden de handelingen ten behoeve van de gebiedsontwikkelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 3).

Tabel 3. Toetsingskader per beschermingscategorie

Categorie	Toetsingskader
Tabel 1 (Algemene soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen.
Tabel 2 (Overige soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Tabel 3 (Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op soorten uit tabel 3 niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Vogels	Verstoring of verwijdering van in gebruik zijnde nesten dient te allen tijde voorkomen te worden. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke nesten is een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.
Alle planten en dieren	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het plangebied is gelegen aan de Leyweg en Escamplaan in het stadsdeel de Escamp van Den Haag te Zuid-Holland (zie bijlage 2). Het wordt begrenst door de Leyweg, Zuidwoldestraat, Dedemvaartsweg en de woningen ten noorden van de Escamplaan.

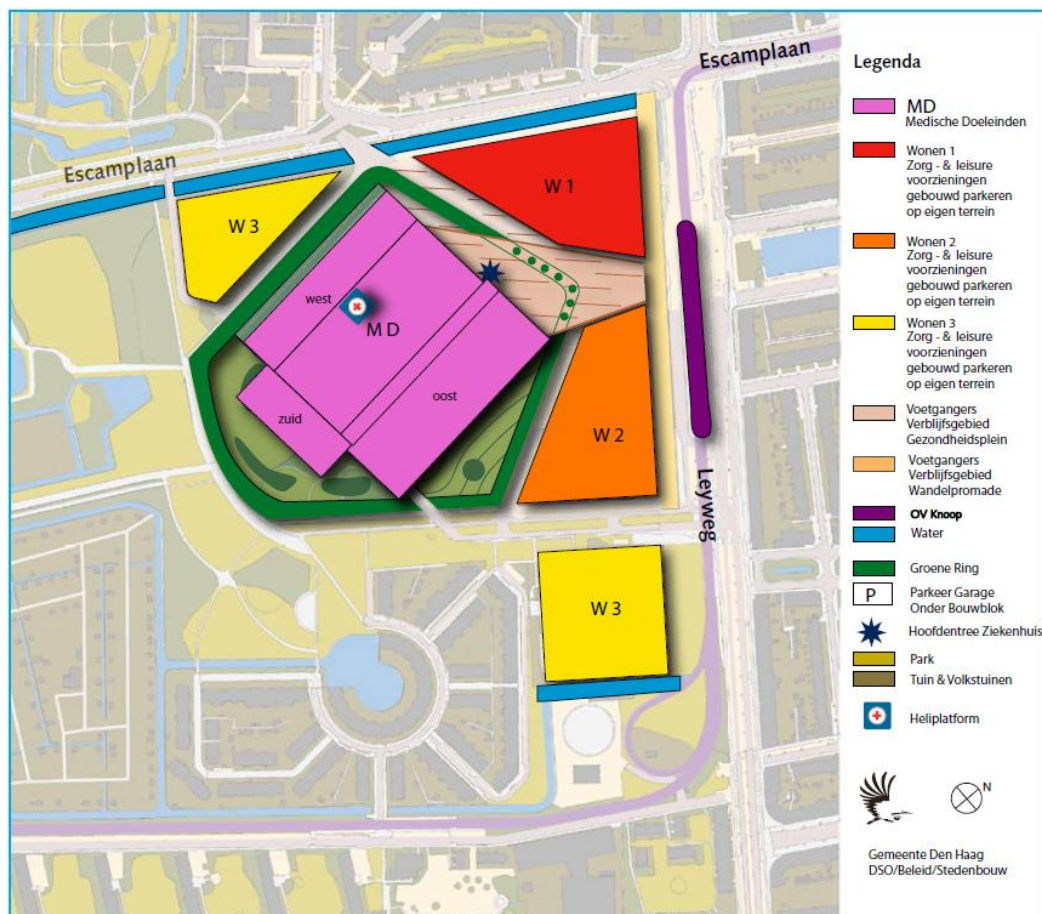
In de omgeving van het plangebied zijn groenstructuren gelegen. Het betreft het stadspark 't Kleine Hout en aaneengesloten bomenstructuren langs de Escamplaan, Leyweg, Zuidwoldestraat en Dedemvaartsweg.

3.2 Planwijzigingen

De planwijzigingen betreffen onderstaande plangebied met enkele bestemmingswijzigingen (zie figuur 1 voor een schematische weergave). Het bestemmingsplan is voornamelijk consoliderend van aard, maar ter plaatse van de bestemmingswijzigingen kunnen gebiedsontwikkelingen plaatsvinden.

3.3 Gebiedsontwikkelingen

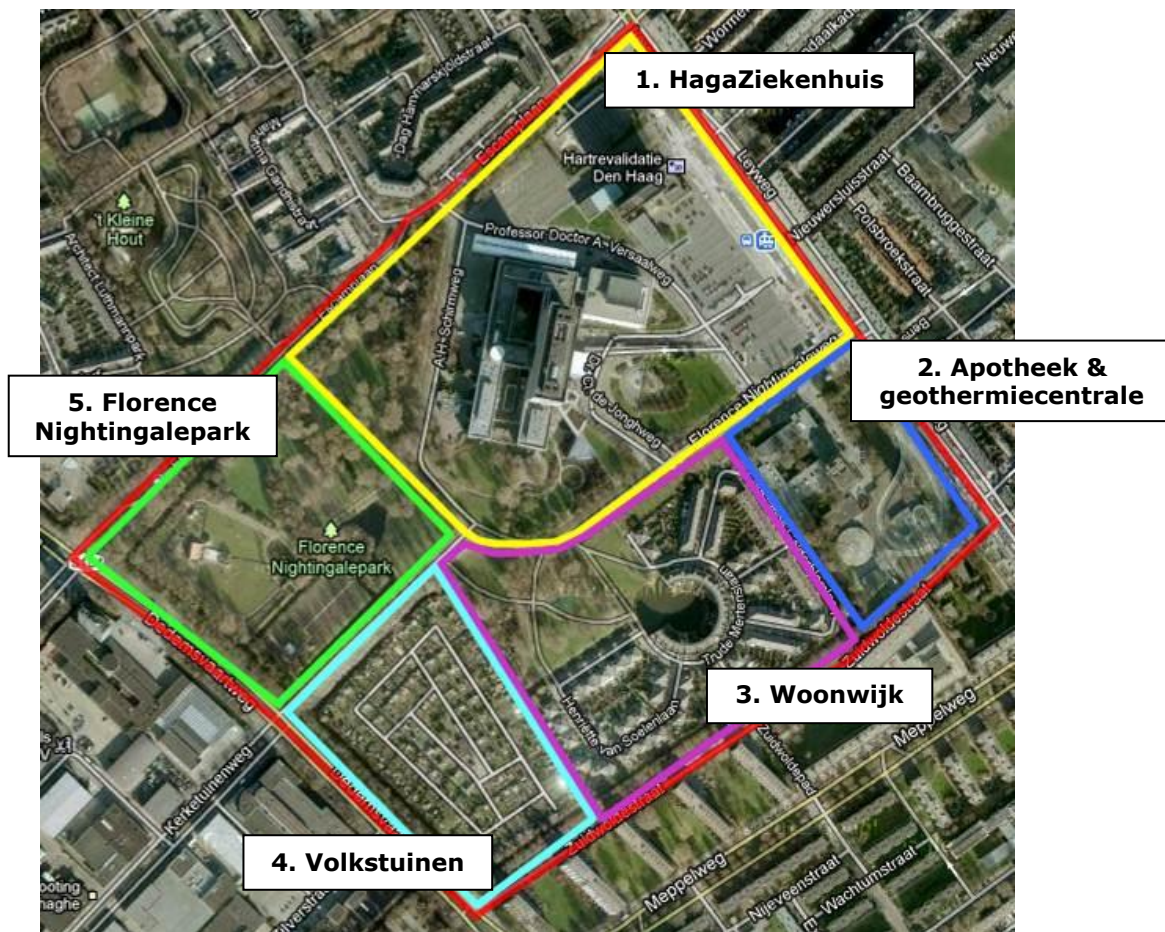
In het plangebied is de gemeente voornemens om gebiedsontwikkelingen te realiseren. Deze betreffen een uitbreiding van het HagaZiekenhuis, de realisatie van woningen en commerciële voorzieningen gerelateerd aan 'zorg' en het aanpassen van de openbare ruimte aan de behoeften van de medische doeleinden⁽²⁰⁾. Ter plaatse van de gebiedsontwikkelingen wordt uitgegaan van een algehele herinrichting, waarbij o.a. de kap van bomen, de sloop van gebouwen, het vergraven van de bovengrond ten behoeve van het bouwrijp maken en werkzaamheden ten behoeve van nieuwbouw mogelijk zijn.

Figuur 1. Schematische weergave beoogde bestemmingswijzigingen⁽²²⁾

3.4 Bestaande situatie

Een weergave van de bestaande situatie is opgenomen in bijlage 2. Ter verduidelijking van de rapportage zijn deelgebieden benoemd (zie figuur 2). Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 34 ha en bestaat voor ongeveer de helft uit verhard terrein.

Figuur 2. Plangebied Florence Nightingalepark en deelgebieden

1. HagaZiekenhuis, locatie Leyweg

De noordhoek van het plangebied wordt gekenmerkt door het HagaZiekenhuis met bijbehorende faciliteiten. Het huidige HagaZiekenhuis bestaat uit 1 hoofdgebouw, ca. 5 uitbouwen, ca. 4 bijgebouwen (waarvan 1 hoogbouw), een enkele woning langs de Escamplaan en verharding ten behoeve van ontsluitingswegen en parkeerplaatsen. Het hoofdgebouw heeft ca. 14 bouwlagen, betonnen gevels met weinig spleten en kieren en een plat dak. De uitbouwen bestaan uit 1 tot 4 bouwlagen, kunststof tot betonnen gevels met weinig spleten en kieren en een plat dak. De bijgebouwen hebben 2, 3 of 13 bouwlagen, betonnen gevels en in de laagbouw zijn weinig spleten en kieren aanwezig. In de hoogbouw zijn veel spleten en kieren aanwezig. De woning bestaat uit bakstenen gevels en een pannendak.

De onverharde delen bestaan uit groenstukken, bomenrijen, een watergang en een bosrijk park. De groenstukken betreffen kort onderhouden grasvelden, onderhouden laanbeplanting (jong en oud), een bosschage langs de watergang en een verruigde zandgrond. De bomenrijen zijn gelegen in en rond de parkeerterreinen en langs de ontsluitingswegen en bestaan uit zowel oude als jonge bomen. In enkele bomen zijn gaten aangetroffen. De watergang is gelegen langs de Escamplaan. De watergang is ca. 3 m breed, ca. 1 m diep. De oevers zijn beschoeid, steil en slecht uitklimbaar. Langs de watergang zijn aaneengesloten bomenrijen en bosschages gelegen. Het bosrijke park bestaat uit verruigde grasvelden, aaneengesloten bosschages met ondergroei en alleenstaande oude bomen.

2. Apotheek Leyenburg en geothermiecentrale

De oosthoek van het plangebied wordt gekenmerkt door de Apotheek Leyenburg en de geothermiecentrale. De Apotheek Leyenburg bestaat uit een hoofdgebouw van 2 tot 6 bouwlagen, waarin tevens enkele andere bedrijven zijn gevestigd. De gevels bestaan uit bakstenen en het pand heeft een plat dak. In de gevels zijn gaten en kieren aanwezig. In de oosthoek van het plangebied is de geothermiecentrale gelegen. In de geothermiecentrale zijn geen gaten of kieren aanwezig. Op het terrein van de geothermiecentrale is een watersilo en een bijgebouw aanwezig.

Rond de Apotheek en de geothermiecentrale is groen gelegen en is een watergang gelegen. Het groen bestaat uit grasvelden en aaneengesloten bosschages langs de Leyweg en de watergang. De watergang is ca. 6 m breed en ca. 1,5 meter diep. De oever is beschoeid, maar ondiep en redelijk uitklimbaar.

3. Woonwijk

De zuidoostzijde van het plangebied wordt gekenmerkt door een woonwijk. De woonwijk bestaat uit rijen woningen rond een binnenring. De binnenring is gelegen rond een waterpartij die in verbinding staat met de watergang langs de Zuidwoldestraat en langs de volkstuinten. De woonwijk is recent aangelegd. De woningen bestaan uit bakstenen gevels en hebben pannendaken, met uitzondering van de binnenring welke een plat dak heeft. Het groen in de woonwijk is beperkt tot een park bestaande uit grasvelden en oude bomen en de watergangen. De watergangen zijn beschoeid en ca. 3 tot 6 meter breed.

4. Volkstuinen "Florence Nightingale"

De zuidhoek van het plangebied wordt gekenmerkt door de volkstuinten van de volkstuindersvereniging Florence Nightingale. In totaal zijn 100 volkstuinten aanwezig waarin opstallen en intensief gebruikte onverharde delen gelegen zijn. Rond de volkstuinten is een watergang gelegen van ca. 3 m breed, met onbegroeide oevers.

5. Florence Nightingale Park

De westhoek van het plangebied wordt gekenmerkt door het stadspark Florence Nightingale Park. De bebouwing het park bestaat uit een kinderboerderij met bakstenen gevels en een pannendak met zonnepanelen en enkele bijbouwen nabij de zorgboerderij. De onbebouwde delen bestaan uit kort onderhouden en verruigde grasvelden, bosschages met rijke ondergroei, aaneengesloten bomenrijen, watergangen en vrijstaande oude bomen. De watergangen zijn ca. 3 m breed, ca. 1 m diep met voedselrijke en begroeide oevers. Langs wegen en paden zijn aaneengesloten bomenrijen aanwezig. In de bomenrijen zijn gaten aanwezig.

4 RESULTATEN ECO-EFFECTSCAN

4.1 Beschermde natuurgebieden

4.1.1 Natuurbeschermingswet

De dichtstbijzijnde beschermde gebieden in de Natuurbeschermingswet zijn gelegen op een afstand van meer dan 1 km van het plangebied.

4.1.2 Ecologische hoofdstructuur

De dichtstbijzijnde gebieden in de Ecologische Hoofdstructuur zijn gelegen op een afstand van meer dan 1 km vanaf het plangebied.

4.1.3 Natuurbeleid Gemeente Den Haag

Langs het plangebied zijn drie bomenrijen in de SGH gelegen⁽²¹⁾. Het betreft een bomenrij langs de Dedemvaartweg, de Zuidwoldestraat en de Leyweg. De bomenrijen hebben een verbindingsfunctie voor de doelsoorten grote bonte specht, groene specht, boomklever, bosuil, ruige dwergvleermuis, egel, eekhoorn en bunzing. De bomenrij langs de Leyweg is nog zeer jong en de functionaliteit van bomenrij voor doelsoorten wordt als zeer beperkt beschouwd.

4.1.4 Toetsing

Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden of ecologische verbindingszones. Een nadere toetsing aan de Natuurbeschermingswet of de Ecologische Hoofdstructuur is niet nodig.

Aantasting van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur (SGH) van Den Haag⁽²¹⁾ kan worden uitgesloten, mits de bomenrijen langs de Dedemvaartweg, de Zuidwoldestraat en de Leyweg behouden zullen blijven. De bomenrij langs de Leyweg kan verplaatst c.q. gewijzigd worden zonder aantasting van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur, vanwege de beperkte functionaliteit van de bomenrij.

4.2 Wilde planten

4.2.1 Aanwezige soorten

Langs de watergang aan de Escamplaan is gewone vogelmelk aanwezig. In het Florence Nightingale Park, langs de Escamplaan en in het park naast het ziekenhuis is daslook aanwezig. In overige stukken in het Florence Nightingale Park kan de aanwezigheid van gewone vogelmelk en daslook tevens niet uitgesloten worden. Langs een watergang in het Florence Nightingale Park is rietorchis aanwezig. Rietorchis kan niet uitgesloten worden nabij overige watergangen in het Florence Nightingale Park.

De aanwezigheid van akkerklokje, kleine maagdenpalm en ruig klokje kan niet uitgesloten worden ter plaatse van voedselrijke en verruigde gronden in het plangebied. De aanwezigheid van dotterbloem kan niet uitgesloten worden ter plaatse van vochtige voedselrijke oevers in het Florence Nightingale Park.

4.2.2 Toetsing gebiedsontwikkelingen

Met het verwijderen en vergraven van het bosschage langs de watergang aan de Escamplaan kunnen standplaatsen van gewone vogelmelk en daslook verloren gaan. Met het vergraven van gronden in het Florence Nightingale Park kunnen standplaatsen van gewone vogelmelk, daslook, rietorchis, akkerklokje, kleine maagdenpalm en ruig klokje verloren gaan. Met het vragen van overige voedselrijke en verruigde gronden in het plangebied kunnen standplaatsen van akkerklokje, kleine maagdenpalm en ruig klokje verloren gaan.

Voor aantasting van standplaatsen akkerklokje, gewone vogelmelk en kleine maagdenpalm is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, maar de Zorgplicht is wel van toepassing. Voor aantasting van standplaatsen van daslook en ruig klokje is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk, tenzij gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

4.3 Vogels

4.3.1 Aanwezige soorten

In en op bebouwing in het plangebied kunnen nesten van gierzwaluw, huismus en slechtvalk niet uitgesloten worden. In bomen in het plangebied kunnen nesten van buizerd, boomvalk, sperwer en ransuil niet uitgesloten worden. In het plangebied zijn algemeen voorkomende vogelsoorten aanwezig.

4.3.2 Toetsing gebiedsontwikkelingen

Met het verwijderen van bebouwing kunnen nesten van gierzwaluw, huismus en slechtvalk en algemeen voorkomende vogels verloren gaan. Met het verwijderen van bomen kunnen nesten van buizerd, boomvalk, sperwer en ransuil verloren gaan. Alle nesten van vogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden. Nesten van gierzwaluw, huismus, slechtvalk, buizerd, boomvalk, sperwer en ransuil zijn jaarrond beschermd en mogen ook buiten de broedperiode niet verstoord of verwijderd worden.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

4.4.1 Aanwezige soorten

In onverharde delen in het plangebied kunnen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren niet uitgesloten worden. De onverharde biotoop is geschikt vanwege de aanwezigheid van ten minste een kruidlaag.

4.4.2 Toetsing gebiedsontwikkelingen

Met het verwijderen van groen hoger dan 10 cm en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

4.5 Vleermuizen

4.5.1 Aanwezige soorten

In bomen en in gebouwen in het plangebied kunnen verblijfplaatsen van de vleermuissoorten gewone- en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en tweekleurige vleermuis niet uitgesloten worden. In vegetatierijke delen en langs watergangen en bomenrijen in het plangebied kan de aanwezigheid van essentiële vliegroutes en foerageergebieden en individuen van bovengenoemde vleermuizen niet uitgesloten worden.

4.5.2 Toetsing gebiedsontwikkelingen

Met het verwijderen van bebouwing kunnen verblijfplaatsen van gewone- en ruige dwergvleermuis en laatvlieger verloren gaan. Met het verwijderen van bomen kunnen verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis en tweekleurige vleermuis verloren gaan. Met het verwijderen van bomenrijen, bosschages, overige groenstukken en watergangen kunnen essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen verloren gaan. Verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn beschermd en mogen niet verstoord of verwijderd worden.

4.6 Amfibieën en reptielen

4.6.1 Aanwezige soorten

In onverharde delen en in en langs watergangen in het plangebied kunnen algemeen voorkomende amfibieën niet uitgesloten worden. De onverharde biotoop is geschikt vanwege de aanwezigheid van ten minste een kruidlaag.

4.6.2 Toetsing gebiedsontwikkelingen

Met het verwijderen van groen hoger dan 10 cm en het vergraven van grond kunnen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren verloren gaan en kunnen dieren gedood worden. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing.

4.7 Vissen

In watergangen in het plangebied kan de aanwezigheid van kleine modderkruiper en bittervoorn uitgesloten worden, vanwege de afwezigheid van oever- en watervegetatie. Een nadere toetsing voor beschermde vissen is niet van toepassing.

4.8 Overige beschermde soorten

Overige beschermde soorten zijn niet aanwezig in het plangebied, vanwege de afwezigheid van geschikte biotopen. Een nadere toetsing voor overige beschermde soorten is niet van toepassing.

5 CONCLUSIE EN MAATREGELEN

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de toetsing van de bestemmingsplanwijziging aan de Flora- en Faunawet, Natuurbeschermingswet en Ecologische hoofdstructuur weergegeven. Voor gebiedsontwikkelingen worden vervolgens maatregelen voorgesteld om overtreding van de natuurwetgeving te voorkomen.

5.1 Beschermde natuurgebieden

Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden of ecologische verbindingzones. De bestemmingsplanwijziging is niet in strijd met de Natuurbeschermingswet of de Ecologische hoofdstructuur.

Als gevolg van de ligging van het plangebied in de Stedelijke Groene Hoofdstructuur van Den Haag, wordt geadviseerd om eventuele wijzigingen in bomenrijen langs de Dedemvaartweg, de Zuidwoldestraat en de Leyweg voor te leggen aan de verantwoordelijke afdeling binnen de gemeente.

5.2 Beschermde soorten

De onderstaande tabel geeft een beknopte weergave van de effecten van het plan op beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet of Habitatrichtlijn.

Tabel 4. Resultaten beschermde soorten

Soort	Wet*	Aanwezig	Geschikte locatie
Wilde planten			
Akkerklokje, kleine maagdenpalm, gewone vogelmelk	FF1	Potentieel/ Aanwezig	Deelgebied Florence Nightingale Park, bosschage langs watergang Escamplaan, overige verruigde gronden plangebied
Rietorchis	FF2	Aanwezig	Deelgebied Florence Nightingale Park
Daslook	FF2	Aanwezig	Bosschage langs watergang Escamplaan
Ruig klokje	FF2	Potentieel	Deelgebied Florence Nightingale Park, bosschage langs watergang Escamplaan, overige verruigde gronden plangebied
Vogels			
Gierzwaluw, huismus	FF cat 2	Potentieel	Bebouwing in plangebied
Slechtvalk	FF cat 3	Potentieel	Bebouwing in plangebied
Buizerd, sperwer, ransuil, boomvalk	FF cat 4	Potentieel	Bomen in plangebied
Algemene inheemse vogels	FF (cat 5)	Aanwezig	Gehele plangebied
Zoogdieren			
Algemene grondgebonden zoogdieren	FF1	Potentieel	Onverharde delen in plangebied
Gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis	FF3, HRIV	Potentieel	Bebouwing, bomen, langs bomenrijen en watergangen, vegetatierijke delen in plangebied
Amfibieën			
Algemene amfibieën	FF1	Potentieel	Onverharde delen in plangebied
Vissen			
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Overige soorten			
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* FF = Flora- en faunawet, tabel 1 t/m 3, categorie 1 t/m 5, HR = Habitatrichtlijn, Bijlage II of IV

In het plangebied kan de aanwezigheid van (strikt) beschermde soorten niet uitgesloten worden. De aantasting van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van (strikt) beschermde soorten als gevolg van gebiedsontwikkelingen kan derhalve niet uitgesloten worden. De bestemmingsplanwijziging is niet in strijd met de Flora- en Faunawet, mits de onder 5.3 weergegeven maatregelen getroffen worden bij gebiedsontwikkelingen.

5.3 Maatregelen ten behoeve van gebiedsontwikkelingen

5.3.1 Wilde planten

Voor het verwijderen van standplaatsen van akkerklokje, kleine maagdenpalm, dotterbloem en gewone vogelmelk geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en Faunawet. Om invulling te geven aan de zorgplicht wordt geadviseerd om ter plaatse van gebiedsontwikkelingen de aangetroffen exemplaren te verplaatsen naar geschikte biotopen in de omgeving.

Voor het verwijderen van standplaatsen van daslook, rietorchis en ruig klokje is een ontheffing voor de Flora- en Faunawet noodzakelijk, tenzij de werkzaamheden uitgevoerd worden conform een gedragscode. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden uit te voeren conform de gedragscode voor de bouw- en ontwikkelingssector⁽¹⁸⁾. Als onderdeel van de gedragscode dient het voorkomen van daslook, rietorchis en ruig klokje in het plangebied ter plaatse van gebiedsontwikkelingen onderzocht te worden in de periode april t/m juli en dient de populatie binnen het plangebied behouden te blijven.

5.3.2 Vogels

Nesten van gierzwaluw, huismus, slechtvalk, buizerd, sperwer, ransuil en boomvalk zijn jaarrond beschermd en mogen niet verstoord of verwijderd worden. Om de aanwezigheid van deze nesten van in het plangebied ter plaatse van gebiedsontwikkelingen inzichtelijk te maken, is een broedvogelonderzoek gericht op deze soorten noodzakelijk. Conform de SOVON Broedvogelonderzoeksmethode zijn minimaal drie locatiebezoeken in de periode mei t/m juni vereist.

De nesten van overige vogels in het plangebied zijn beschermd tijdens het broeden. Om verstoring van broedvogels te voorkomen, wordt geadviseerd de werkzaamheden ter plaatse van gebiedsontwikkelingen buiten het broedseizoen (grotendeels van 15 maart t/m 15 juli) uit te voeren. Indien de werkzaamheden in de periode februari t/m augustus worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een niet-verstoringszone rond het nest opgesteld te worden. Ter voorkoming van broedgevallen in het projectgebied, wordt geadviseerd het aanwezige groen in het plangebied ter plaatse van gebiedsontwikkelingen buiten het broedseizoen te verwijderen.

5.3.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn strikt beschermd en mogen niet verstoord of verwijderd worden. Om de aanwezigheid van vleermuisverblijven in het plangebied ter plaatse van gebiedsontwikkelingen inzichtelijk te maken, dient een vleermuisonderzoek uitgevoerd te worden. Conform het vleermuisprotocol zijn minimaal 2 inventarisaties in de periode 15 mei t/m 15 juli en minimaal 2 inventarisaties in de periode 15 augustus t/m 30 september vereist.

5.3.4 Algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van de potentieel aanwezige algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën geldt een vrijstelling. In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om schadebeperkende maatregelen te treffen. Deze betreffen ter plaatse van gebiedsontwikkelingen:

- voorafgaand aan werkzaamheden bij een vegetatie hoger dan 20 cm, dient de vegetatie gemaaid en na maximaal 48 uur verwijderd te worden;
- werkzaamheden onder de waterlijn dienen uitgevoerd te worden in de periode augustus t/m oktober bij een watertemperatuur tussen de 10 en 25 °C.

6 REFERENTIES

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Natuurbeschermingswet 1998', Ministerie van LNV, 1 oktober 2005.
4. 'Handreiking Flora- en faunawet', W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied, oktober 2008.
5. 'Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998', ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
6. 'Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving', Directie Natuur, Ministerie van LNV, www.minlnv.nl.
7. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
8. 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep', Dienst Regelingen, Den Haag, september 2009.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

9. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, januari 2012.
10. www.waarneming.nl
11. www.ravon.nl
12. 'De amfibieën en reptielen van Nederland', Creemers, R., Van Delft, J.C.W. RAVON, 2009
13. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
14. www.zoogdiervereniging.nl
15. www.sovon.nl
16. www.anemoon.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

17. Waarneming Aqua-Terra Nova tijdens het locatiebezoek ten behoeve van deze Eco-effectscan.
18. 'Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector', Arcadis, Bouwend Nederland en Neprom, juli 2008.
19. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur
20. 'Stedenbouwkundig kader Gebiedsontwikkeling Escamplaan-Leyweg', Gemeente Den Haag, Augustus 2011.
21. 'Stedelijke verbindingzones in Den Haag', Dienst Stadsbeheer Stedelijke structuren, Gemeente Den Haag, Den Haag, januari 2008.
22. 'Nieuwsbrief Leyweg/Escamp'. Gemeente Den Haag, Nieuwsbrief 1, augustus 2011.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER EN BELEIDSKADER

Natuurbeschermingswet 1998

De natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland. Hierin kan onderscheid worden gemaakt in Beschermde Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden (zie box). Beschermde Natuurmonumenten omvatten zowel particuliere als staatseigendommen.

Handelingen binnen de beschermde gebieden worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Ecologische Hoofdstructuur

In de EHS worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van de EHS wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de EHS-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in de EHS. Dit betreft, conform de Spelregels EHS, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van de Ecologische Hoofdstructuur optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen beperkt en gecompenseerd worden."

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Flora- en Faunawet per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

- Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.
- Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.
- Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Aanvullend is in de Flora- en faunawet een zorgplicht opgenomen (artikel 2 Flora- en Faunawet). Uit de zorgplicht volgt dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelingen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om de gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een projectgebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten (art. 11) kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Gedragscode

In een gedragscode is beschreven hoe tijdens de uitvoering van werkzaamheden de schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. De gedragscode moet aangeven hoe er in de praktijk "zorgvuldig wordt gehandeld". De gedragscode kan zelf worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister van EL&I. Indien men aantoonbaar werkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geldt voor bepaalde activiteiten in het leefgebied van soorten van tabel 2 een vrijstelling. Voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden in natuurbeheer, landbouw of bosbouw geldt de gedragscode ook voor soorten uit tabel 3, met uitzondering van de soorten die ook onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn vallen.

BIJLAGE 2 PLANGEBIED

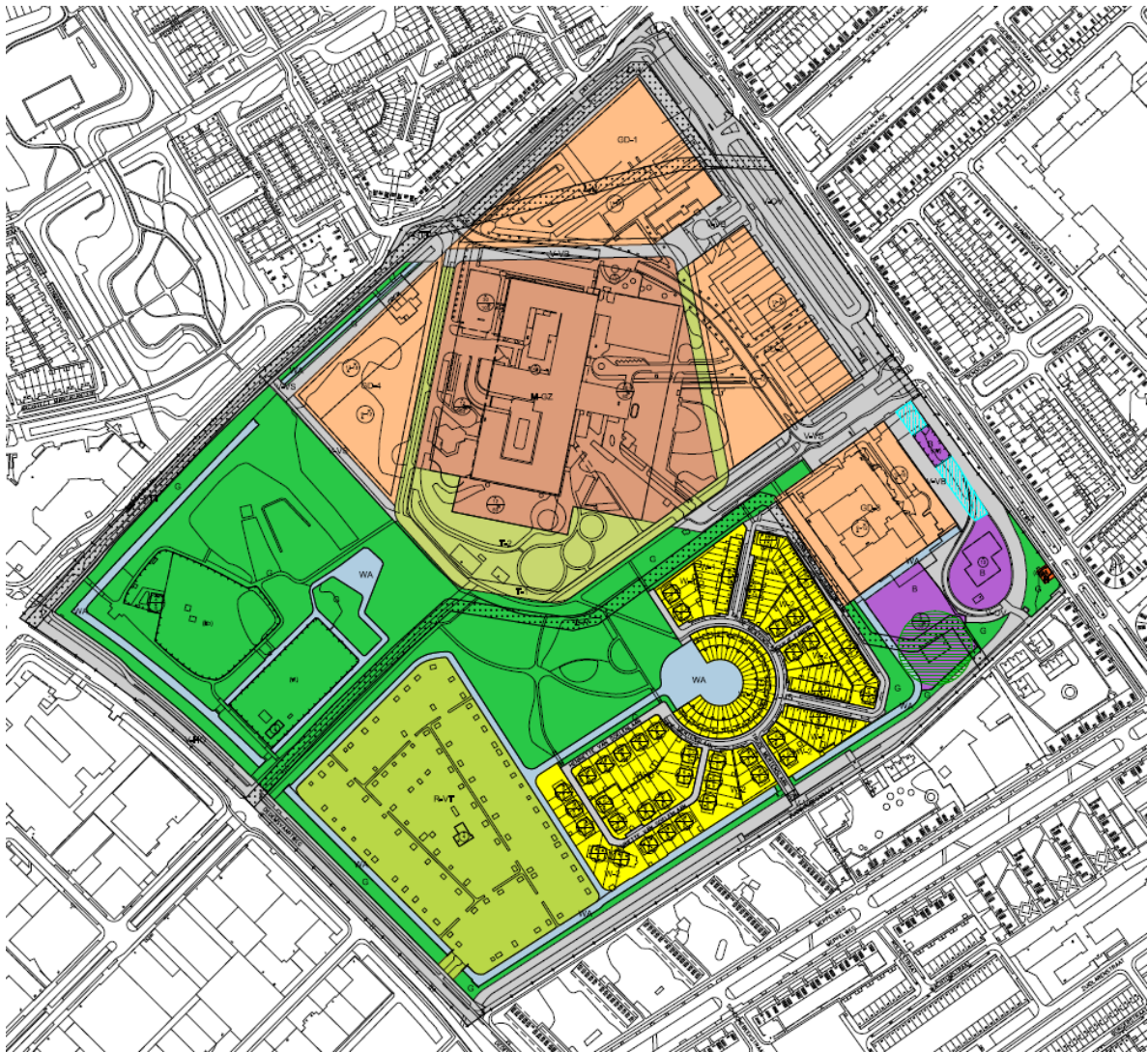
1. Plangebied

Bronnen: Google-maps, 'Stedenbouwkundig kader Gebiedsontwikkeling Escamplaan-Leyweg', Gemeente Den Haag, Augustus 2011 & 'Voorontwerp bestemmingsplan Florence Nightingalepark' (concept d.d. 21-09-2011).

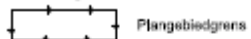

- = plangebied
- = plangebied Gebiedsontwikkeling

2. Voorontwerp bestemmingsplan (concept d.d. 21-09-2011)

Plangebied

Bestemmingen

	B Bedrijf		R-VT Recreatie - Volkstuin
	GD-1 Gemengd - 1		T-1 Tuin - 1
	GD-2 Gemengd - 2		T-2 Tuin - 2
	GD-3 Gemengd - 3		V-HD Verkeer - Hoofdverkeersweg
	GD-4 Gemengd - 4		V-OV Verkeer - Openbaar vervoer
	G Groen		V-ST Verkeer - Straat
	H Horeca		V-VB Verkeer - Verkeersgebied
	M-GZ Maatschappelijk - Gezondheidszorg		V-WS Verkeer - Verkeersstraat
			WA Water
			W-1 Wonen - 1
			W-2 Wonen - 2

BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Kaarten van <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket>
Natuurgebieden in de Natuurbeschermingswet en Ecologische Hoofdstructuur

 = plangebied indicatief

Ecologische Hoofdstructuur

Op land

- bestaande natuur en prioritaire nieuwe natuur
- overige nieuwe natuur
- zoekgebied
- ecologische verbinding
- blijvend agrarisch gebied binnen Natura 2000

Op water

- waternatuurgebied
- grote wateren en Noordzee

Geen EHS

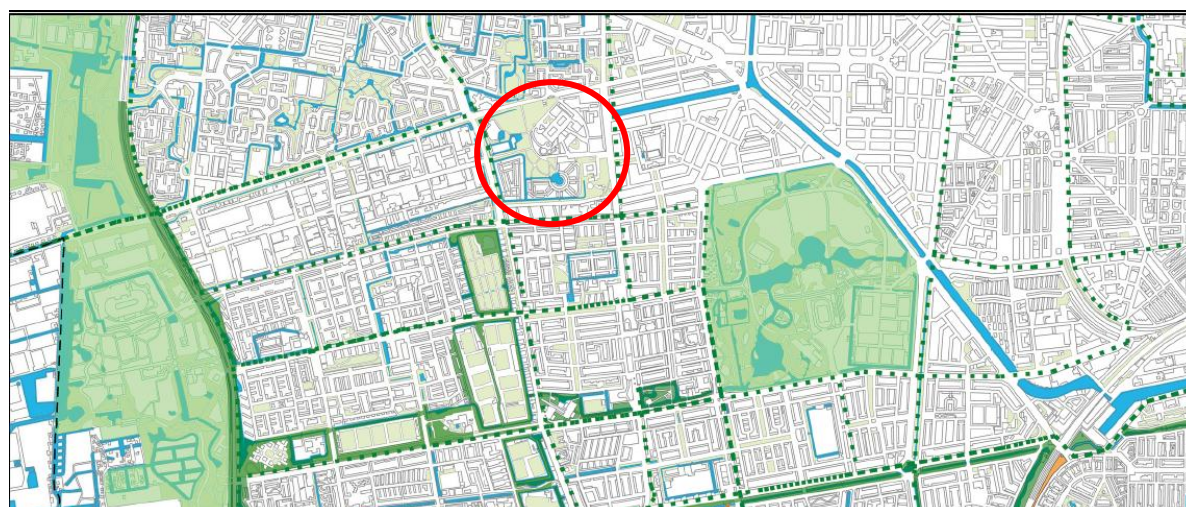
- overig water

Gebieden natura 2000

- Natura 2000 gebied

Natuurgebieden benoemd in het natuurbeleid van Gemeente Den Haag

Bron: 'Stedelijke verbindingzones in Den Haag', Dienst Stadsbeheer Stedelijke structuren, Gemeente Den Haag, Den Haag, januari 2008.

Legenda

 Kerngebieden	 Nieuwe verbindingzones	 Waterlopen
 Kerngebieden in ontwikkeling	 Nog te realiseren verbindingzones	 Overig bestaand groen
 Verbindingszones	 Bomenrij	 Gemeentegrens

 = plangebied indicatief

Karakteristiek van de kerngebieden die de Groene Assen in Zuidwest verbinden

De Groene Assen verbinden de kerngebieden Madestein, de Uithof en het Zuiderpark.

Ambitieniveau

De verschillende groenstroken in Zuidwest worden grotendeels natuurvriendelijk beheerd. Door aanpassingen in de structuur en de aanleg van natuurvriendelijke oevers kan de natuurwaarde verder toenemen. Verkeerswegen die de groene assen onderbreken en krappe duikers vormen een barrière voor diersoorten. Dit beperkt het ambitieniveau. De inzet is om bij reconstructies zo veel mogelijk van deze barrières op te heffen, onder meer door de aanleg van (eco)tunnels voor dieren.

Streefbeeld

De groene assen vormen een kralensnoer van kleine groeneenheden en lijnvormige elementen. Zij dienen natte en vochtige vegetaties (water, oevers, kruidlaag en struweel) te omvatten met lijnvormige elementen, versterkt door o.a. bomenrijen en verder voorzien van bosplantsoen op vochtige voedselrijke bodem (klei/veen).

Inrichtingseisen

Herinrichting en maatregelen voor het opheffen van barrières richten zich op het creëren van schuilplekken en tijdelijke verblijfplaatsen voor de doelsoorten. De bestaande structuur is uitgangspunt. Dit kan worden gecombineerd met voet- en fietspaden, maar ook de omlijsting van de sportcomplexen hoort daarbij.

Doelsoorten voor bomenrijen

- grote bonte specht
- groene specht
- bosuil
- ruige dwergvleermuis
- egel
- eekhoorn
- bunzing
- boomklever

BIJLAGE 4 INVENTARISATIELIJST

Datum:	14 mei 2012 & 23 mei 2012
Door:	M.H.M. Groenewegen
Weer:	zon, droog, wind 3-4 Bft, 18-20 °C

Planten	Wet*	Bron	Locatie**
Akkerklokje	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Dotterbloem	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Gewone vogelmelk	FF1	ATN'12	Plangebied
Kleine maagdenpalm	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Daslook	FF2	ATN'12	Plangebied
Klein glaskruid	FF2	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Rietorchis	FF2	ATN'12	Plangebied
Ruig klokje	FF2	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Steenbreekvaren	FF2	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Tongvaren	FF2	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Wet*	Bron	Locatie**
Gierzwaluw	FF cat 2	ATN'12	Plangebied
Huismus	FF cat 2	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Grote gele kwikstaart	FF cat 3	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Ooievaar	FF cat 3	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Slechtvalk	FF cat 3	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Boomvalk	FF cat 4	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Buizerd	FF cat 4	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Ransuil	FF cat 4	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Sperwer	FF cat 4	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Zwarte wouw	FF cat 4	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Blauwe reiger	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Boerenzwaluw	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Boomklever	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Boomkruiper	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Bosuil	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Ekster	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Groene specht	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Grote bonte specht	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Huiszwaluw	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
IJsvogel	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Kleine bonte specht	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Koolmees	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Oeverzwaluw	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Pimpelmees	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Spreeuw	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Torenvalk	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Zwarte kraai	FF cat 5	ATN'12	Plangebied
Zwarte roodstaart	FF cat 5	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Zoogdieren	Wet*	Bron	Locatie**
Egel	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Huisspitsmuis	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Konijn	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Mol	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Vos	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Gewone dwergvleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Laatvlieger	FF3, HR IV	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Rosse vleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Ruige dwergvleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Tweekleurige vleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Watervleermuis	FF3, HR IV	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag

Amfibieën en Reptielen	Wet*	Bron	Locatie**
Bruine kikker	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Gewone pad	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Kleine watersalamander	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Meerkikker	FF1	Wrn'10-'12	Gemeente Den Haag
Vissen	Wet*	Bron	Locatie**
Geen soorten waargenomen			
Ongewervelden	Wet*	Bron	Locatie**
Geen soorten waargenomen			

* FF = Flora- en faunawet tabel 1, 2 or 3 of vogels categorie 1 t/m 4, HR IV = Habitatrichtlijn bijlage IV.

** waarnemingen van waarneming.nl zijn alleen genoteerd indien deze binnen 2 km afstand van het plangebied zijn gedaan.

Bron	Omschrijving
ATN	tijdens het locatiebezoek aangetroffen
Wrn	Waarneming door derden van www.waarneming.nl

